

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИ ОДЕСЬКОМУ ІНСТИТУТІ
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**



Циклова комісія з менеджменту

Затверджую:

Директор Фахового коледжу при
Одеському інституті ПрАТ «ВНЗ
«МАУП»

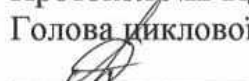


Ольга ЖОВНЯК
2026 р.

Схвалено

на засіданні циклової комісії з
менеджменту

Протокол №2 від «24» лютого 2026р.
Голова циклової комісії

 **Олена МІНАКОВА**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податкова система

Спеціальність

D3 Менеджмент

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійної програми

«Менеджмент»

Розробник(-и) си­ла­бу­су навчальної дисципліни:

Казарян Олександра Генріхівна – викладач циклової комісії з менеджменту

(підпис)

Викладач:

Казарян Олександра Генріхівна - викладач циклової комісії з менеджменту

(підпис)

Си­ла­бу­с розглянуто на засіданні циклової комісії з менеджменту

Протокол № 2 від «24» лютого 2026 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Податкова система
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	<u>D3 Менеджмент</u>
Освітньо-професійний ступінь	<u>Фаховий молодший бакалавр</u>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>3 кредити/ 90 год Лекції: 20 годин Семінарські/практичні заняття: 16 годин Самостійна робота: 54 години</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>VI семестр</i>
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://odessa.maup.com.ua/pro-koledj/obovjazkovi-osvitni-komponenti-opp-menedzhment/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

П.І.Б. викладача	Казарян Олександра Генріхівна
Кваліфікаційна категорія	спеціаліст вищої категорії
Посада	викладач циклової комісії з менеджменту
Дисципліни, які викладає викладач	Фінанси, гроші та кредит
Контактна інформація викладача	
Е-mail:	kazarian1978@ukr.net
Контактний телефон	
Телефон циклової комісії (зовнішній, за наявності)	(048) 723-23-21
Портфоліо викладача на сайті циклової комісії/коледжу (за наявності)	https://odessa.maup.com.ua/kazarjan-og/

Анотація курсу. Курс спрямований на підготовку фахівців, здатних орієнтуватися в структурі та принципах функціонування податкової системи, розуміти механізми нарахування та сплати податків, аналізувати податкову політику держави та застосовувати податкове законодавство у професійній діяльності. Особлива увага приділяється формуванню практичних навичок роботи з податковими інструментами, оцінці податкового навантаження та прийняттю обґрунтованих управлінських рішень у сфері оподаткування.

Предметом вивчення є сукупність теоретичних знань, методологічних підходів та практичних інструментів функціонування податкової системи держави та механізмів оподаткування суб'єктів господарювання. Курс охоплює вивчення принципів побудови податкової системи, структури податків і зборів, порядку їх нарахування, обліку та сплати, а також особливостей податкового регулювання економічної діяльності. Особлива увага приділяється аналізу податкового законодавства, ролі податків у формуванні державного

бюджету, механізмам податкового адміністрування та практичним аспектам взаємодії платників податків з контролюючими органами в умовах сучасної економіки.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів системи знань про сутність, структуру та принципи функціонування податкової системи держави, розуміння механізмів оподаткування та ролі податків у регулюванні економічних процесів, а також розвиток умінь і навичок, необхідних для правильного застосування норм податкового законодавства, розрахунку податкових зобов'язань, аналізу податкового навантаження та прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері оподаткування задля забезпечення ефективної діяльності підприємств і підвищення професійної компетентності майбутніх фахівців.

Завдання: полягають у забезпеченні розуміння сутності, принципів побудови та функціонування податкової системи держави, формуванні у здобувачів освіти здатності орієнтуватися в податковому законодавстві та застосовувати його у професійній діяльності. Завдання курсу передбачають формування навичок розрахунку основних видів податків і зборів, аналізу податкового навантаження та оцінювання впливу податкової політики на діяльність підприємств. Ознайомлення з механізмами податкового адміністрування, порядком подання податкової звітності та взаємодії платників податків з контролюючими органами. Набуття практичних навичок використання сучасних інформаційних систем та електронних сервісів у сфері оподаткування, що забезпечують ефективне ведення податкового обліку та своєчасне виконання податкових зобов'язань.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.

СК9. Здатність проводити економічні розрахунки.

Результати навчання:

РН4. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.

РН7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності.

РН14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

РН17. Складати організаційно-розпорядчі документи для забезпечення ефективної взаємодії у професійній діяльності.

Зміст дисципліни

Курс складається з двох змістових модулів:

1. Теоретико-методологічні основи податкової системи.
2. Прикладні аспекти оподаткування та податкового адміністрування.

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи податкової системи

Тема 1. Сутність, функції та роль податків у сучасній економіці.

Тема 2. Принципи побудови та структура податкової системи держави.

Тема 3. Податкова політика держави та її вплив на економічний розвиток.

Тема 4. Класифікація податків і зборів та їх характеристика.

Тема 5. Нормативно-правові засади функціонування податкової системи України.

Тема 6. Суб'єкти та об'єкти оподаткування. Платники податків.

Тема 7. Податкові пільги, ставки та механізми їх застосування.

Тема 8. Податковий контроль та відповідальність за порушення податкового законодавства.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти оподаткування та податкового адміністрування

Тема 9. Податок на прибуток підприємств: порядок нарахування та сплати.

Тема 10. Податок на додану вартість: механізм обчислення та адміністрування.

Тема 11. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір.

Тема 12. Місцеві податки і збори в системі оподаткування.

Тема 13. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності.

Тема 14. Податкова звітність та порядок її подання.

Тема 15. Використання електронних сервісів та інформаційних систем у сфері оподаткування.

Тематика практичних занять

1. Аналіз структури податкової системи України та її основних елементів.
2. Визначення об'єктів оподаткування та розрахунок податкових зобов'язань.
3. Практика застосування податкового законодавства у діяльності підприємств.
4. Розрахунок податку на прибуток підприємства.
5. Обчислення податку на додану вартість та формування податкового кредиту.
6. Розрахунок податку на доходи фізичних осіб та військового збору.
7. Аналіз місцевих податків і зборів та їх ролі у формуванні бюджету.
8. Практичні аспекти застосування спрощеної системи оподаткування.
9. Складання та подання податкової звітності.
10. Робота з електронним кабінетом платника податків.
11. Аналіз податкових пільг та їх вплив на діяльність підприємств.
12. Розв'язання практичних кейсів з податкового адміністрування.
13. Оцінювання податкового навантаження підприємства та пошук шляхів його оптимізації.

Технічне обладнання/програмне забезпечення – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних та семінарських/практичних занять, доступ здобувачів до Інтернету.

Форми та методи контролю.

Форми контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

- поточний контроль,
- виконання самостійної роботи (індивідуального завдання),
- підсумковий (семестровий) контроль.

Поточний контроль на аудиторних заняттях проводять систематично з метою з'ясування рівня розуміння, засвоєння та оволодіння навчальним матеріалом здобувачами, здійснення коригування навчальних технологій, які застосовують у процесі викладання дисципліни.

Основними формами проведення такого виду контролю є: усне або письмове опитування на практичних, семінарських та лекційних заняттях; оцінювання результатів розв'язання задач та практичних ситуацій (кейсів); комп'ютерне тестування тощо.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання письмової контрольної роботи.

Контроль за виконанням самостійної та/або індивідуальної роботи дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, добирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Основними формами контролю самостійної роботи є: оцінювання оглядів наукових публікацій за визначеною тематикою; підготовка рефератів, есе; виконання науково-дослідних, практичних завдань, курсових робіт (проектів) тощо.

Семестровий контроль - це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача передвищої освіти за семестр, яке проводять у формі заліку або іспиту (відповідно до навчального плану).

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://surl.li/ijygzp>) .

Система оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали

- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Самостійна робота перевіряється під час практичного заняття або на консультації.

Критерії оцінювання модульного контролю.

№	Критерії оцінки знань студента, виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	Студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо.	25
2.	Студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо.	15
3.	Студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповіді на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо.	10
4.	Студент дає неправильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного	0

	матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання тощо.	
--	---	--

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (рефератів, контрольних домашніх завдань тощо)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Інтернет), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	2

Орієнтовна структура індивідуального завдання: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Максимальна кількість балів – 30 балів.

Теми для індивідуального завдання:

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти податкової системи

1. Економічна сутність податків та їх роль у формуванні державного бюджету.
2. Податкова система держави: структура, принципи побудови та функції.
3. Еволюція податкових систем у світі та їх вплив на економічний розвиток держав.
4. Податкова політика держави та її роль у регулюванні економічних процесів.
5. Принципи оподаткування та їх реалізація у податковому законодавстві України.
6. Класифікація податків і зборів у сучасних податкових системах.
7. Роль податків у формуванні доходів державного та місцевих бюджетів.
8. Податкове навантаження: сутність, методи оцінювання та вплив на економіку.
9. Особливості функціонування податкової системи України в умовах економічних реформ.
10. Податкове адміністрування: поняття, принципи та основні механізми реалізації.
11. Порівняльний аналіз податкових систем України та країн Європейського Союзу.
12. Податкова культура та податкова дисципліна як фактори ефективності податкової системи.
13. Роль податкових органів у забезпеченні фінансової стабільності держави.
14. Податкові пільги та їх вплив на розвиток підприємництва.
15. Податкова система як інструмент державного регулювання соціально-економічних процесів.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти оподаткування та податкового адміністрування

1. Розрахунок податку на доходи фізичних осіб та аналіз його впливу на доходи населення.
2. Особливості оподаткування прибутку підприємств в Україні.
3. Податок на додану вартість: механізм нарахування та адміністрування.
4. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності для суб'єктів малого підприємництва.
5. Місцеві податки і збори та їх роль у формуванні доходів місцевих бюджетів.
6. Податкове планування на підприємстві: методи та інструменти оптимізації податкових платежів.
7. Податкова звітність підприємства: порядок складання та подання.
8. Податковий контроль та перевірки: порядок проведення та права платників податків.
9. Електронні сервіси податкових органів та їх використання платниками податків.
10. Аналіз податкового навантаження підприємства та шляхи його оптимізації.
11. Особливості оподаткування малого бізнесу в Україні.
12. Податкові ризики у діяльності підприємств та методи їх мінімізації.
13. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
14. Вплив податкової політики на інвестиційну діяльність підприємств.
15. Аналіз сучасних реформ податкової системи України та їх вплив на бізнес-середовище.

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Податкова система» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Податкова система» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички, за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед здобувачів).

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Василик О. Д., Павлюк К. В. Податкова система України: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 624 с.

2. Мельник П. В., Крисоватий А. І., Десятнюк О. М. Податкова система: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 456 с.

3. Юрій С. І., Федосов В. М., Крисоватий А. І. Податкова система України: навчальний посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2021. 384 с.

4. Десятнюк О. М. Податкова система та податкова політика: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 320 с.

5. Фінанси: підручник / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. Київ: Знання, 2021. 611 с.

6. Фінанси та податкова система: навчальний посібник / за ред. О. П. Кириленко. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 408 с.

Додаткова:

1. Кириленко О. П. Податкова політика держави та її вплив на економічний розвиток. Фінанси України. №3. 2021. С. 45–56.

2. Крисоватий А. І., Десятнюк О. М. Реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції. Економіка України. №6. 2022. С. 24–33.

3. Іванов Ю. Б. Податкове навантаження підприємств: методи оцінювання та шляхи оптимізації. Економічний вісник. №2. 2020. С. 78–86.

4. Мельник П. В. Податкове адміністрування в Україні: сучасні виклики та перспективи розвитку. Фінансове право. №4. 2023. С. 12–19.

5. Барановський О. І. Податкова безпека держави в умовах глобалізації. Економіка та держава. №9. 2022. С. 5–11.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Державна податкова служба України. Офіційний сайт. URL: <https://tax.gov.ua>

3. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>

4. Офіційний портал відкритих даних України. URL: <https://data.gov.ua>

5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

6. Coursera. Курси з фінансів та оподаткування. URL: <https://www.coursera.org>

7. Prometheus. Онлайн-курси з економіки та фінансів. URL: <https://prometheus.org.ua>

8. OECD Tax Database. URL: <https://www.oecd.org/tax>

9. World Bank. Taxation and Economic Policy Resources. URL: <https://www.worldbank.org>